

Č.j. *36/2021* poč. příl. ....

Došlo dne: **25 -02- 2021**

Římskokatolická farnost
arciděkanství Kutná Hora

MĚSTSKÝ ÚŘAD KUTNÁ HORA

Havlíčkovo náměstí 552/1, 284 01 Kutná Hora, IČ: 00236195

Odbor památkové péče, školství a kultury

sídlo odboru: Václavské náměstí 182, Kutná Hora

tel.: 327 710 111* , ID DS: b65bfx3, mu.kutnahora.cz

Naše Č.j. : MKH/006236/2021
Spisová zn.: MKH/006236/2021/04

Vyřizuje: Naděžda Mottlová
Tel.: 327710211
E-mail: mottlova@mu.kutnahora.cz
Datum: 16.2.2021

Účastníci řízení:

Římskokatolická farnost – arciděkanství Kutná Hora, Jakubská 1, Kutná Hora, IČ: 464 03 523

Věc: Závazné stanovisko Městského úřadu Kutná Hora, odboru památkové péče, školství a kultury ke statickému zajištění kleneb u vitráže VIT07 kostela sv. Jakuba, Jakubská ulice, Kutná Hora, parc. č. 10 k.ú. Kutná Hora, Středočeský kraj.

Městský úřad Kutná Hora, odbor památkové péče, školství a kultury jako orgán státní památkové péče na území správního obvodu obce s rozšířenou působností, věcně a místně příslušný podle § 29 odst. 2 písm. e) a i) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení § 66 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, vydává k žádosti č.j. MKH/006236/2021 ze dne 20.1.2021, kterou podala *Římskokatolická farnost – arciděkanství Kutná Hora, Jakubská 1, Kutná Hora, IČ: 464 03 523*, ke statickému zajištění kleneb u vitráže VIT07 kostela sv. Jakuba, Jakubská ulice, Kutná Hora, parc. č. 10 k.ú. Kutná Hora, Středočeský kraj, na základě ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči a § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, Praha 3 (dále jen NPÚ) č.j. NPU-321/5509/2021 ze dne 8.2.2021 (došlo pod č.j. MKH/012848/2021 dne 9.2.2021) toto

z á v a z n é   s t a n o v i s k o

Dle restaurátorského záměru – Statické zajištění kleneb u vitráže VIT07, který dne 9.12.2020 vypracoval Milan Šturm, jsou navrženy následující práce:

- statické zajištění klenby za pomoci tesařské konstrukce
- sejmutí cihelné klenby a uskladnění použitelných cihel

- proříznutí spár a vyčištění ložných ploch pokleslých protilehlých žeber a svorníku
- opatrné rozvolnění jednotlivých kamenných segmentů a jejich demontáž
- zpětná montáž a vyklínování jednotlivých prvků do požadovaného tvaru a směru
- vyplnění spár hydraulickou maltou NHL 3,5 s přídavkem polypropylenových vláken s nízkým vodním součinitelem. Zmitost maltoviny bude odpovídat šíři jednotlivých spár. Do širokých spár bude po pro maltování vložen plát břidlice
- mechanické očištění kamenných žeber od volných prachových depozit a jejich odsávání
- důkladné vyčištění uvolněného spárování nedemontovaných prvků a odstranění nesoudržných částí
- ruční omytí povrchů vodou s přídavkem tenzidů
- lokální provedení plastických doplňků a formátování v umělém kameni směsí na minerální bázi (hydraulické vápno NHL 3,5, drcený vápenec Čertovy schody různých frakcí s přídavkem křemičitého písku 0,2-0,64 mm, voda) v poměru 1:3 až 1:1 dle místních podmínek.
- hloubkové vyplnění spár mezi jednotlivými segmenty nedemontovaných kamenných žeber v celé její ploše (NHL 3,5, drcený vápenec Čertovy schody 0,2-0,6 mm, praný písek 0,3-3 mm, voda) v poměru 1,5:3. U větších mezer bude použito břidlicových plátek k utemování
- obnova cihelné klenby
- omítnutí klenby vápennou maltou a celoplošné přeštukování probarveným materiálem

Statické zajištění kleneb u vitráže VIT07 kostela sv. Jakuba, Jakubská ulice, Kutná Hora, parc. č. 10 k.ú. Kutná Hora, Středočeský kraj, který je jako nemovitá kulturní památka zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek pod číslem 31957/2 – 1043/A5 a zároveň leží na území Městské památkové rezervace Kutná Hora (vyhlášeno výnosem Ministerstva kultury ČSR č.j.:16 417/87 - VI/1)

je

z hledisek ochrany zájmů státní památkové péče ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, dle restaurátorského záměru – Statické zajištění kleneb u vitráže VIT07, který dne 9.12.2020 vypracoval **xxxxx**
xxxxx,

přípustné.

O d ů v o d n ě n í

Městskému úřadu Kutná Hora, odboru památkové péče, školství a kultury, jakožto věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, byla dne 20.1.2021 doručena žádost, kterou podala Římskokatolická farnost – arciděkanství Kutná Hora, Jakubská 1, Kutná Hora, IČ: 464 03 523, ke statickému zajištění kleneb u vitráže VIT07 kostela sv. Jakuba, Jakubská ulice, Kutná Hora, parc. č. 10 k.ú. Kutná Hora, Středočeský kraj, který je kulturní památkou. Tímto dnem bylo ve věci zahájeno správní řízení.

K žádosti byl přiložen restaurátorský záměr – Statické zajištění kleneb u vitráže VIT07, který dne 9.12.2020 vypracoval xxxxxxxxxxxx. Obsahuje textovou část a fotodokumentaci stávajícího stavu klenby s vyznačením poruch šipkami.

Předmětem záměru je odstranění havarijního stavu klenby, a to přezděním nejvíce narušených částí klenby ve fázích. Nejprve dojde k podepření klenby výdřevou opřenou do celoplošného lešení instalovaného v jižní lodi kostela, poté k sejmutí cihelné části klenby (kápí) a uskladnění použitelného materiálu, následně budou proříznuty spáry a vyčištěny ložné plochy pokleslých žeber a svorníku, následovat bude zpětná montáž – vyzdění a vyklínování jednotlivých částí do původního tvaru klenby, včetně jejího omítnutí vápennou maltou a finální úpravou probarveným štukem ve shodném charakteru s ostatní úpravou interiéru kostela.

Klenba vykazuje havarijní statické poruchy, které mají souvislost s celkově havarijní situací jižní strany kostela a deformacemi obvodové zdi i náklonem mezilodních arkád (odchylka od svislé osy již dosahuje přes 40 cm). Havarijní stav klenby byl provizorně řešen už v roce 2009. Po postavení lešení ke klenbě bylo zjištěno, že v průběhu následujících let došlo nejen k poklesu několika žeber, ale i jejich separaci od kápí a prasklinám v ploše klenby.

K akci provizorního zajištění klenby JV pole bylo vydáno písemné vyjádření NPÚ již v roce 2009 NPÚ-321/11220/2009 a následně projekčně řešen způsob sanace v rámci projektové dokumentace v roce 2017, k níž bylo vydáno vyjádření NPU-321/16864/2017 (a následně bylo vydáno i závazné stanovisko). Důležité úpravy projektové dokumentace a změny během realizace stavby byly komisionálně projednávány na pravidelných kontrolních dnech.

Kostel tvoří svojí hmotou a výraznou věží dominantní prvek v panoramatu města. Sestává z mírně podélné lodi dispozice halového trojlodí, dvouvěží na západě (z nichž do výšky se podařilo vystavět pouze věž severní) a presbytáře na východní straně s polygonálním závěrem. Dotčená klenba je součástí jižní boční lodi, první od východní strany (JV kout lodi). V tomto travě se nachází tzv. Ruthardovská kaple na jejíž tribuně spočívají barokní varhany. Klenba je půdorysně křížová a tvoří ji kamenná žebra s cihelnými kápěmi. Žebra klenby vybíhají ze stěn a pilířů plynule bez konzol a průsečíku hruškově profilovaných žeber se nachází svorník. Kápě z interiérové strany pokrývají omítky s reznou svrchní barevností dotaženou k bočnímu profilu žeber.

Kostel sv. Jakuba je jmenovitě chráněnou kulturní památkou rč. ÚSKP 31957/2-1043 a nachází se v plošně chráněném území Městské památkové rezervace Kutná Hora (Světové dědictví UNESCO). Podle archivních pramenů spadá založení kostela sv. Jakuba už k roku 1300, tedy do samotného počátku formování města, kdy také vedle stojící Vlašský dvůr procházel svojí první změnou funkce ze zeměpanského hrádku na centrální mincovnu Českého království. A právě umístění kostela do těsné blízkosti tohoto objektu způsobilo, že dějiny výstavby svatojakubského kostela jsou od počátku doprovázeny neustále sváděným bojem s jeho statickými poruchami. V podloží totiž probíhá lom skalního masivu, což způsobuje, že pouze severní polovina kostela je založena stabilně, zatímco jižní poklesává.

Náklon celé jižní strany dnes dosahuje kolem 40 centimetrů. Neustálé statické problémy vedly stavitele k opuštění velkorysých záměrů, které město se svou hlavní svatyní nepochybně mělo: například původně byly projektovány dvě symetrické západní věže, kde se nad hranolovou spodní částí měla tyčit osmiboká zvoniceová patra, podobně jako u kostela sv. Bartoloměje v nedalekém Kolíně nad Labem. V první stavební etapě tedy byla vytyčena půdorysná dispozice obsahující krátký presbytář, síňové trojlodí a dvě věže na západě, do výšky se však podařilo vystavět jen presbytář a polovinu obou západních věží. Původní zasvěcení kostela Panně Marii i charakter architektury jednoznačně prozrazují účast huti cisterciáckého kláštera v Sedlci, která stavěla tamní katedrálu a karner, s nimiž má svatojakubský kostel mnoho společných detailů. V další etapě byla vystavěna loď, jež je spojena s činností pražské parléřovské huti. Ta souběžně pro krále Václava IV. představovala Vlašský dvůr a započala výstavbu chrámu sv. Barbory a vedlejšího karneru. Sv. Jakub tak byl jediný z velkých kutnohorských kostelů, který se podařilo do husitských válek dostavět a zastřešit. Do dominantní výše a v jiné podobě rostla pak už jen věž severní. Od 15. století se datují četné opravy statických poruch kostela, ale také poškození od častých úderů blesků a požárů severní věže – nejvyšší dominanty Kutné Hory. Svatojakubský kostel se pro další generace podařilo zachránit mimořádným úsilím v nelehkém čase druhé světové války. Tehdy zjištěné rozsáhlé statické poruchy v interiéru vedly ke kompletnímu přezdění několika klenb v trojlodí, některá, ze statických důvodů zazděná okna byla znovuotevřena a došlo i k nálezům hodnotné pozdně gotické freskové výzdoby vnitřních stěn, zejm. v Charvátovské kapli. Práce byly dokončeny v roce 1946. Ale ani tato rozsáhlá rekonstrukce definitivně neodstranila příčiny statických poruch, a tak neustálé zápolení s přírodou neutichá ani po sedmi stech letech od založení kostela. V roce 2010 byla proto zahájena novodobá obnova kostela, která probíhá po etapách do současnosti.

První etapa obnovy (2010–2017) byla zaměřena na opravu krovů a střech lodi, presbytáře a jižní věže. Druhá etapa (2014–2016) byla cílena na opravu dřevěných konstrukcí a střechy severní věže a opravu fasád obou věží a západního průčelí. Třetí etapa je věnována opravě fasád trojlodí a interiéru věží (2019–2021). V případě dotčené klenby je možné rámcové datování do období baroka, přičemž na základě stavebně-historického průzkumu (J. Beránek, 2009) existuje předpoklad částečného přezdění při generální opravě v letech 1941–1946.

Předložený záměr zajištění havarijního stavu klenby východního pole jižní boční lodi respektuje dochovanou podobu, konstrukční a materiálové řešení tohoto důležitého konstrukčního i výtvarného prvku architektury kostela. Havarijní stav se projevil již před více než deseti lety, a to poklesem úseku (dílce) žebra, kdy spára mezi dvěma žebry se rozestoupila na šířku až 2cm, žebro se oddělilo od kápě klenby a bylo zajištěno textilním popruhem. Po postavení lešení ke klenbě se nově zjistilo, že v průběhu dalších let se aktivní deformace rozšířily na většinu plochy klenby a je tedy nutné přistoupit, tak jako v minulosti již minimálně potřetí, ke kompletnímu přezdění klenby. Realizace prací je vždy v průběhu konzultována s pověřeným odborným garantem NPÚ ÚOPSC v Praze v rámci pravidelných komisionálních kontrolních dnů.

Městský úřad Kutná Hora, odbor památkové péče a školství si vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., písemné vyjádření NPÚ, územního odborného pracoviště středních Čech. Žádost o vyjádření byla NPÚ předána dne 21.1.2021. Vyjádření NPÚ jsme obdrželi dne 9.2.2021. Na základě tohoto vyjádření č.j. NPU-321/5509/2021 ze dne 8.2.2021 a vlastní znalosti předmětné kulturní památky Městský úřad Kutná Hora rozhodl, v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o přípustnosti navržených prací a stanovil podle tohoto ustanovení a podle ustanovení § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., základní podmínky, za kterých lze práce připravovat a provést. Před vydáním rozhodnutí byla účastníku řízení, v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dána možnost vyjádřit se k jeho podkladům. Účastník řízení do protokolu uvedl, že k podkladům závazného stanoviska ani ke způsobu jejich zjištění nemá připomínku.

Podmínky tohoto závazného stanoviska se opírají o písemné vyjádření NPÚ č.j. NPU-321/5509/2021 ze dne 8.2.2021, žádost vlastníka, restaurátorský záměr – Statické zajištění kleneb u vitráže VIT07, vypracoval xxxxxxxxxxxx v prosinci 2020.

Poučení

Toto závazné stanovisko bylo vydáno orgánem státní památkové péče jako dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem. Toto závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nelze se tedy proti němu samostatně odvolat. Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí stavebního úřadu.

„otisk úředního razítka“

Mgr. Ondřej Seifert
vedoucí odboru

Obdrží účastník řízení na doručenceku:

Římskokatolická farnost – arciděkanství Kutná Hora, Jakubská 1, Kutná Hora, IČ: 464 03 523

Na vědomí po nabytí právní moci:

Národní památkový ústav, územní pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, 130 00 Praha 3, PhDr. Pospíšil, tel.: 724614669

Datová schránka: w2nhuj7, Římskokatolická farnost - arciděkanství Kutná Hora
Uživatel: Jaroslav Bouška

Přijatá zpráva - Detail zprávy

Předmět: Závazné stanovisko
ID zprávy: 876798941
Typ zprávy: Přijatá datová zpráva
Stav zprávy: Doručená
Datum a čas: 25. 2. 2021 v 06:15:15

Odesílatel: Město Kutná Hora, Havlíčkovo náměstí 552/1, 28401 Kutná Hora, CZ
ID schránky: b65bfx3
Typ schránky: Orgán veřejné moci
Odesílající osoba: Administrátor

Zmocnění: Nežadáno
Naše čís. jednací: MKH/006236/2021
Naše spisová zn.: MKH/006236/2021/04
Vaše čís. jednací: Nežadáno
Vaše spisová zn.: Nežadáno
K rukám: Nežadáno
Do vlastních rukou: Ne
Zakázáno doručení fikcí: Ne

Přílohy:

[závazné stanovisko.pdf \(308,82 kB\)](#)

Události zprávy:

- 24. 2. 2021 v 15:07:41** EV0: Datová zpráva byla podána.
24. 2. 2021 v 15:07:41 EV5: Datová zpráva byla dodána do datové schránky příjemce. Je-li příjemcem datové zprávy orgán veřejné moci vystupující v postavení orgánu veřejné moci, byla datová zpráva tímto okamžikem doručena.
25. 2. 2021 v 06:15:15 EV12: Přihlásila se pověřená osoba s právem přístupu ke zprávě ve smyslu § 8, odst. 6 zákona č. 300/2008 Sb., v platném znění. Datová zpráva je nyní doručena. Případné dřívější datum doručení fikcí nebo doručení dodáním do schránky orgánu veřejné moci není dotčeno.